

Sønderjylland.

Stor Fremmed-Invasion. I Aabenraa er i den sidste Tid Indbyggerantallet steget fra noget under 8100 til 8700 med et rundt Tal. Det er, skriver „Danskere”, Personer sydfra, der har saa stor Lyst til at flytte herop.

Vilde det ikke have været mere nærliggende at forarges over denne Tilknævn af jødiske og tyske Pengemænd end over danske — men fortyskede — Landsmænds Ønske om at blive danske Undersaatter?

Købet af Tondernsche Zeitung. For nogen Tid siden meddeltes det, at en dansk Konsortium med den bekendte Gaardejer Cornelius Petersen som Førstemand havde købt „Tondernsche Zeitung” i Tønder. Meddelelsen blev dementeret fra tysk Side; men nu skrives der fra Tønder til „Modersmaalet”:

Salget er rigtignok ikke endnu (16 Juni) gaaet i Orden, men utvivlsomt snart forestaaende. Bladets Ejers, G. Thamsen, ligger i Forhandling med Danskervennen Cornelius Petersen paa Vesteranflod og er bunden til sit Forlangende.

Som en Købesum nævnes 350.000 Mark, en rigtignok efter tysk, men ikke efter danske Beregning høj Sum; for lykkes det Danskerne at faa Bladet, som hidtil bestandig har været den mest trofaste, stærkeste og indflydelsesrige Støtte for Tyskheden i Grænselandet, saa tilføjes, der dermed Tyskheden, især i den hidtil næsten tyske og meget omstridte Tønder Kreds, et alvorligt Slag. Cornelius Petersen har paa taget sig at tilvejebringe de fra dansk Side nødvendige Penge, og der har allerede dannet sig et Konsortium, der vil oprette et Andelselskab.

Sker dette, kan Salget af Bladet betragtes som sikret, og Pennen tages hermed ud af Haanden paa den mangeaarige Redaktør Th. Janke.

Et tysk Spetakelmøde. De tyske Partier, undtagen Socialdemokratiet, holdt forleden Møde i Flensborg for at skaffe „Klaring” i Spørgsmaalet, om Flensborg burde være tysk eller dansk. Talerne var naalindelig kompetente til at tale paa Flensborgs Vegne. Det var nemlig to preussiske Embedsmænd fra Kiel og en Marinepræst i Uniform, og Tonerne stammede da ogsaa fra det gamle altskye Orkester. Præsten klagede saaledes bittert over, at Tyskland nu maatte savne sit gamle, skarpe Sværd.

Der vedtoges en Resolution om, at Flensborg skal udskilles fra Afstemningsområdet, at Kommunerne i Nordslesvig skal stemme enkeltvis, og at ingen tysk Embedsmand maa fjernes. Det var dog saa som saa med Vedtagelsen, enstemmig blev den ganske vist, men først efter at man under vildt Spetakel og Haandgemæng havde smidt de Mødedeltagere ud, som krævede en Kontraprove ved Afstemningen. Folkene fra Kiel fik altsaa deres Resolution taalet i Land, selv om de maatte undvære „det gamle skarpe Sværd” og bruge de bare Næver.

Flaget fra Als. Da Preusserne i 64 slap over paa Als, vejede Dannebrog over Ulkebøl Præstegaard tæt ved Sønderborg, hvor de danske Officerer havde Hovedkvarter. Preusserne skød paa Flaget og trampede paa det, hvorefter de smed det mishandlede Flag ind i Havestuen. Præsten Krog-Meyer tog det med til Snoldelev ved Roskilde, hvor han 1/2 Aar senere blev Sognepræst.

Her har den gamle Fane været siden, og forleden kom den frem fra sit Skjul ved en Fest i Snoldelev, hvor der var samlet ca. 500 Deltagere. Pastor Glahn fortalte Flagets Historie, og slutelig blev det hejst, mens Forsamlingen blottede Hovederne og sang: De fremmede, de tænkte at voldsende hende Sorg —

I Sønderjylland. Haderslev, 16. Juni. Valdemarsdagens Fester i Sønderjylland har været stærkt besøgte og forløb paa den smukkeste Maade. Ved Festen i Gram var der i Slotshaven samlet over 4000 Mennesker. Ved Festen i Haderslev var der i Højskolehjemmets Have samlet over 2000 Mennesker. Ved Festen i „Folkehjem” i Aabenraa var Deltagernes Antal meget betydeligt.

Als ligner et Pindsvin. København, den 16. Juni, 1919. Paa Valdemarsdagen burde vi have kunnet hejse vort Flag, skriver „Hejmdal”. Vi kan det desværre ikke endnu.

Der fortælles om en Tysker, der forleden kom fra Als, som forarget udbød: „Als ser ud som et Pindsvin!” Vi accepterer Sammenligningen, selv om den ikke er smuk, og selv om Als i mange Henseender fortjente en anden Sammenligningsgenstand. Men i dette Tilfælde er det en Ære for Als — og for hele Nordslesvig med, saa vist som Sammenligningen ligesaa godt kan gælde hele Landet.

Som ydre Bevis for vort Hjemlands Danskhed har vi hidtil kun haft det umiddelbare Indtryk, det danske Landskab giver. End ikke en rødvid Skorsten blev taalt!

Men sammenligner man nu de mange umalede Flagstænger, der præger Landet, med de Par Stykker, der fordum var at skue ved de Indvandrede Gaarde eller Embedsmændenes Huse, og som ofte var rejst efter højere Ordre, medens vore rejste sig ud af en virkelig tilstedeværende Trang — saa turde ikke blot al, men alles Tvivl om Landets og Befolkningens Nationalitet være hævet.

Vi glæder os over den danske Flagskov. Saa langt den breder sig, ved vi, at Landet er dansk!

Det første danske Valgbureau. Haderslev, 18. Juni. Det første danske Valgkontor i Sønderjylland til Forberedelse af den store Afstemning er i Dag aabnet i Haderslev. Det er oprettet af Byens ældste politiske Forening, Kommunalforeningen, og ledes i nøje Samarbejde med dennes Bestyrelse.

Augustenborg erobret helt. Ved Kommunevalget i Marts afgaves der i Augustenborg 176 danske, 150 tyske og 41 socialistiske Stemmer. Dette Valg blev imidlertid kasseret, men Resultatet heraf er ifølge „Flensb. Av.” kun blevet, at Danskerne nu helt har erobret den gamle Tysker-Rede, idet de ved Omvalget opnaaede 178 Stemmer mod 138 tyske og 32 socialistiske og dermed det absolute Flertal.

„Schleswig-Holsteiner!” er Overskriften paa store, røde Plakater, der fra den tyske Regering i disse Dage, (19. Juni) er befalet omdelt i Skolerne i Sønderjylland. Plakaterne erklærer ifølge „Kold. Av.”, at Regeringen med Sorg har erfaret, at „Slesvig ogsaa tyske deltager i Agitationen til Gunst for Danmark.” Men „Statsregeringen opfatter dette som et „uhyre Overgreb mod alle slesvig-holstenske Traditioner” og opfordrer til at imødegaa „disse samvittighedsløse Forsøg.”

I 1908 var Eilert Morthensen en Periode paa Studieophold i England. Det var hans vaagne Interesse for Ydre Mission, der drev ham. Kundskabsrig, som han er paa dette Omraade, har han imidlertid ikke nøjedes med at studere Misionens Virksomhed; men han har følt Trang til personligt at gøre sine Erfaringer for siden at lade Indtrykkene fæstne sig. Med dette Formaal for Øje var det, han det følgende Aar — for en Del af Turens Vedkommende sammen med Grev Joachim Moltke — foretog en Rejse til Kina, Korea og Japan. Han har derved bygget Bro til sin nuværende Stilling, som Sekretær i Det danske Missionsselskab, i hvilken Egenskab han har virket i 7 Aar, har Embedsbolig i den smukke Bygning paa Strandagervej, er som en Art Husfader og de hjemmeverende Missionærer, og i det hele den, der i det daglige repræsenterer Selskabet.

Store, men ikke kloge Ord. Provisialdagen holdt den 18. Juni Møde i Kiel og vedtog en flammende Resolution mod Sønderjyllands Genforening med Danmark. Overpræsidenten havde paa et Møde i Marts hindret Resolutionens Fremkomst, og han fraraadede denne Gang dens Vedtagelse, men forgæves.

Paa et helt andet Standpunkt stod Overborgmester Lindemann, som anbefalede Resolutionens Vedtagelse i følgende Vendinger: „Hvad vore Fædre har tilkæmpet sig med deres Blod, vil vi aldrig frivilligt afgive. Vi erkender, at vi er afmægtige, men vi fremhæver, hvad der er vor Ret.”

Overborgmester Lindemann er ikke nogen betydelig Logiker, thi naar Magten for ham er ensbetydende med Retten, saa maa den vel være det, ikke alene naar Tyskland tilkæmper sig noget, men ogsaa naar det er afmægtigt; men maaske mener L., at kun tysk Magt er Ret; man har hørt saa galt fra den Side før. Nu er det heldigvis ligegyldigt, hvad denne tyske Overborgmester mener, Retten gaar sin Gang, og den Ret, som Blodet giver — Blodslegtskabet — har sejret. Det er menneskeligt og folkeligt set det bedste, og det vil et lykkeligt Tyskland — d. v. s. et Fremtidens Tyskland, hvor Mænd som Overborgmester Lindemann ikke mere har Lov til at føre det store Ord — ogsaa nok forstaa.

Lægmandsbævegelsens Mænd. Misionssekretær Eiler Morthensen.

Indenfor den unge Lægmandsbævegelse — eller, som den i vore kirkelige Kredse almindeligt kaldes, L. Y. M. — staar Misionssekretær Eilert Morthensen paa en særlig Plads.

Der er jo nemlig, teologisk Kandidat, som han er, „lidt af Præsten” i ham; men han har paa den anden Side, varmt missionsinteresseret, som han fra sin tidligste Ungdom har været, fra første Færd fulgt Lægmandsbævegelsens Omplantning i dansk Jord, og naar en Gang Bævegelsen har vundet Tradition, og dens Historie skal skrives, vil han blive nævnt som en af dens varmeste Venner og bedste og mest forstaaende Sønner.

Eilert Morthensens Navn er fra de Aar, han sammen med Olfert Ricard, Gunner Engberg, Louis Petersen og forskellige andre udadtil overfor Offentligheden stod i første Række indenfor den københavnske „K. F. U. M.” som Sekretær i Hovedforeningen ikke blot vel kendt, men højt vurderet. Han, der nu er en Mand i den første Halvdel af Fyrreerne, har altid haft særligt Greb paa frisk og forstaaende at omgaa de unge; han har indenfor „K. F. U. M.” set det som en af sine Hovedopgaver at vække Interesse for Hedningemissionen; hans egen Udvikling er da ogsaa mere og mere gaaet i den Retning; men af den Grund har han ikke svigtet „sin første Kærlighed” — han er tværtimod stadig Medlem af Hovedbestyrelsen for „K. F. U. M.” i Danmark, og med vaagent Øje følger han Ungdomsbævegelsens Vækst. Han er aldrig gladere, end naar han ser dette frodige Arbejde trives og gaa frem.

I 1908 var Eilert Morthensen en Periode paa Studieophold i England. Det var hans vaagne Interesse for Ydre Mission, der drev ham. Kundskabsrig, som han er paa dette Omraade, har han imidlertid ikke nøjedes med at studere Misionens Virksomhed; men han har følt Trang til personligt at gøre sine Erfaringer for siden at lade Indtrykkene fæstne sig. Med dette Formaal for Øje var det, han det følgende Aar — for en Del af Turens Vedkommende sammen med Grev Joachim Moltke — foretog en Rejse til Kina, Korea og Japan. Han har derved bygget Bro til sin nuværende Stilling, som Sekretær i Det danske Missionsselskab, i hvilken Egenskab han har virket i 7 Aar, har Embedsbolig i den smukke Bygning paa Strandagervej, er som en Art Husfader og de hjemmeverende Missionærer, og i det hele den, der i det daglige repræsenterer Selskabet.

Sammen med Overkammerherre Oxholm har Sekretær Morthensen været den Mand, der her i Landet særlig har arbejdet med Misionsudstillinger. Han har paa dette Omraade gjort et smukt og fortjenstfuldt Arbejde.

Naar han i de senere Aar ivrigt har deltaget i Arbejdet indenfor Lægmandsbævegelsen, er det som den, der ikke blot har dyb Kærlighed til Mission blandt Hedningefolk, men ogsaa i Kraft af sine Erfaringer og indvundne Kundskaber ejer særlige Betingelser for at kunne vurdere Missionens Værdi som Kultur- og Aandsmagt. K. i „Natt.”

Minnesota Kreds

afholder, vil Gud, sit aarlige Møde i den skandinavisk-engelsk lutherske Menighed, Milltown, Wis., fra 28—31 August 1919. Aabningsgudstjeneste Torsdag Aften Kl. 8.

Emner til Drøftelse: Rom. 6, 15 Kredens Emne. Menighedens Omme: Omvendelse Ap. Gr. 26, 18. Menighederne bedes sende Delegation til Mødet.

Lad os møde talrigt til dette Kredsmøde — og med bedende Hjerter! Paa Kredens Vegne P. M. Petersen, Kredsf.

Den skandinavisk engelsk lutherske Menighed, Milltown, Wis., indbyder herved paa det venligste til Minnesota Kredens Aarsmøde d. 28—31 August. Tilrejsende bedes anmelde sig til en af undertegnede inden d. 22. August.

Paa Menighedens Vegne. N. C. Carlsen, Mgh.s Præst, Chris E. Jensen, Mgh.s Formand.

Kredsmøde.

Nebr. Kreds af „den for. dansk ev. luth. Kirke i Amerika” afholder sit aarlige Møde i Minden, Nebr. fra 28 til 31. August. Mødet begynder med Højmesse Prædiken Torsdag Aften den 28. Aug. Kl. 8.

Emner til Forhandling: I. Troens Vished. II. Hvorledes kan Ungdommen bedst vindes og bevares for vor lutherske Kirke? Menighederne bedes om at sende Delegation til Mødet. Kredens Præster bedes komme saa vidt mulig. Ungdommen i vore Menigheder anmodes om at sende Repræsentanter til dette Møde, saa vi kan tage Bestemmelse om Oprettelse af et Ungdomsforbund i Kredsen. I Tilfælde af et saadant Forbunds Oprettelse vil Love blive vedtaget. Denne Sag kommer op til Forhandling om Lørdagen.

Paa Nebraska Kredens Vegne, L. Jensen, Kredsf.

Bethania dansk ev. luth. Menighed, Minden, Nebr., indbyder herved paa det hjerteligste alle til at deltage med os i ovenfor anmeldte Kredsmøde. Alle Indmeldelser bedes sendt til undertegnede inden den 20. August.

For fuld Spisebillet betales der \$3.00.

Paa Menighedens Vegne. J. P. Jensen, Nebraska Ave., Minden, Nebr.

Til Salg.

Blomster og Grøntsagerforretning i en blomstrende By. Den eneste Forretning af sin Slags i Countyet. Stor Omsætning af Planter til højeste Pris. Dansk Kirke i Byen. For nærmere Oplysninger skriv til

Alex Kerr, Buffalo, Wyo.

MINNESOTA MAJS LAND.

Vi har adskillige vel „improved” Farme, som varierer i Størrelse fra 80 Acres op til 400 Acres og næsten alle Farmene kan købes paa meget lette Vilkaar. Hvis De er interesseret i Køb af en Farm, vil det blive til Deres Fordel at skrive til os efter vor Godtkøbs-Liste.

ANDERSON LAND COMPANY, WILLMAR, MINN.

Kvitteringer. Japanmissionen.

Før kvitteret se Kbl. Nr. 29 \$1224.60 Shelby, Ia., Menigheden 9.15 Luck, Wis., Eng. luth. S. S. 4.96 Albert Lea, Minn., en uævnt 25.00 Racine, Wis., Cathrine Holm 10.00 Dickson, Alta., Can., Hedningemissionsf \$20; Christian Mørks Børn til Kirken i Hida 60e 20.60 Weeping Water, Nebr., Carl Ankersen og Hustru O. Calif., en Ven 2.00 Neola, Ia., Danish luth. Church 25.00 Pacific Kreds Kvindeforeningernes Hedningemissionsforbund til Student Muto 17.40 Coulter, Ia., Nazareth Mgh. 41.65 Latimer, Ia., Mgh. 8.75 Coulter, Ia., Martin Johnsen 5.00 Tilsammen . . . \$1399.11

Indianermissionen: Før kvitteret se Kbl. Nr. 29 \$486.96 Albert Lea, Minn., en uævnt 25.00 Dickson, Alta., Canada Hedningemissionsf. 10.00 O. Calif., en Ven 5.00 Neola, Ia., Danish luth. Church 25.00 Coulter, Ia., Martin Johnsen 5.00 Albert Lea, Minn., Missionsf. Ephata 14.00 Tilsammen . . . \$570.96

Indremissionen: Før kvitteret se Kbl. Nr. 28 \$772.00 O. Calif., en Ven 10.00 Tilsammen . . . \$782.00

Utahmissionen: Før kvitteret se Kbl. Nr. 29 \$360.50 Neenah, Wis., Ladies Aid 5.00 Cushing, Wis., Menigheden 7.80 Neola, Ia., Danish Luth. Church 10.00 Potter, Nebr., St. Peters Mgh.s Kv. 9.00 Coulter, Ia., Martin Johnsen 5.00 Tilsammen . . . \$397.30

Alderdoms hjemmet: Racine, Wis., Vor Frelser Mgh.s Missionsf. \$20.00

Jødemissionen: Før kvitteret se Kbl. Nr. 28 \$29.00 Albert Lea, Minn., en uævnt 25.00 Neola, Ia., Danish luth. Church 10.00 Coulter, Ia., Martin Johnsen 5.00 Tilsammen . . . \$69.00

Til Køb af mere Land ved Skolen: Før kvitteret se Kbl. Nr. 29 \$2127.25 Callender, Ia., Mrs. if: Hansen \$10; Peter Brandt \$5 15.00 Rutland, Ia., Mrs. Sam Miller 5.00 Tilsammen \$2147.25

Queensland-Missionen: Før kvitteret se Kbl. Nr. 29 \$180.47 Hartland, Wis., en uævnt 10.00 Waupaca, Wis., Vor Frelser Mgh. et Fællesmøde 35.13 Luck, Wis., Mgh. 41.81 Luck, Wis., Til Byggefond, A. Hansen, og Rasmus Jensen hv. \$5 10.00 Albert Lea, Minn., en uævnt 25.00 Chicago, Ill., Ebenezer Mgh., et Fællesmøde 35.03 O. Calif., en Ven 10.00 Elk Horn, Ia., og omliggende Menigheder 110.80 Coulter, Ia., Martin Johnsen 5.00 Tilsammen \$463.24

Blair, Nebr., den 18. Juli 1919. Med Tak modtaget! Otto Hansen,

Nyt fra Danmark.

Efter mere end et Aars Forløb har vi nu endelig atter faaet en Sending Bøger fra Danmark, hvoriblandt følgende:

Table listing book titles and prices: N. P. Madsen: Husandagtsbog \$3.00, „Ordet” 1.10, „Tabt og fundet” 1.00, Olaf. Ricard: „For os” 2.40, Olf. Ricard: „For os” i Omslag 1.60, Olaf. Ricard: Tag og Læs 4.00, Lauritz Petersen: „En Krise” 2.80, Lauritz Petersen: „En Krise”, i Omslag 2.00, Luthers Bibelske Skatkiste 2.00, Gunnar Engberg: „De unge Aar” 1.80, Martin Rasmussen: „Den gamle Kirkesti” .80, Knud Hee Andersen: Naar du beder (Fader- vor) forklaret for de unge .90, Jesu Liv i Billeder af Carl Bloch med Tekst af Skovg-Petersen .480, C. Moe: Naaden og Sandheden .400, Vilh. Beck: Paa Livets Vej .360, Vilh. Beck: En lille Skatkiste .400, Hjemmenes Bogsamling 1918 (Fibiger: Guld-kristne; Ricard: Lær os at bede; Hocking: Det forhaandede Kors) .250, Bibelen, Størstilet, Ny Oversættelse, Latinske Typer, uden Versdeling, presset Læderbind, Guldsnit .400, Ny Testamente: Lommeformat, India Papir, Guldsnit .150

Man vil bemærke, at Priserne er forholdsvis høje, men de er sat saa lavt, som de herskende abnorme Forhold tillader. Anmeldelser af de forskellige nye Bøger vil fremkomme i Bladene hurtigst muligt.

Dan. Luth. Publ. House Blair, Nebr.